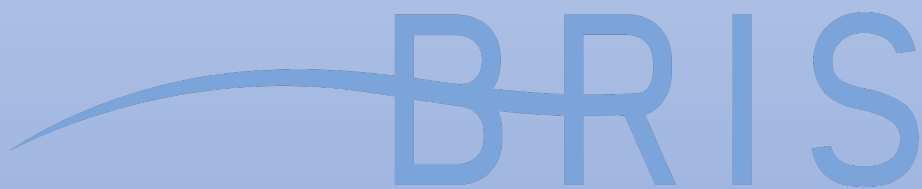

Status – nasjonale satsinger (2018-2020)

Realfag

Inkluderende barnehage- og skolemiljø (IBS)

The logo for BRIS (Barne- og Realfag i Skole og Barnehage) features the word "BRIS" in a light blue, sans-serif font. A thin, curved line arches over the letters "B" and "R".

– trygg oppvekst og kvalitet i læring

STATUS - REALFAG

Dyrøy kommune ble tatt opp i den nasjonale realfagsatsingen i 2018 for tre semestre (høst 2018 – ut 2019). Perioden er blitt forlenget med ett år (ut 2020).

Koordinering av realfagsatsingen/ansvar for å søke ekstra midler:

Ragnvald Storvoll, Nordavind Utvikling AS

Ressursperson:

Siv G Zakariassen (mai 2018-høst 2019), Tone Sørensen (høst 2019-2020)

Realfagsgruppa:

Tone Sørensen, Jan-Åge Rydningen og Ragnvald Storvoll

Økonomi

2018	Dyrøy kommune har fått tildelt midler fra Udir for høst 2018, vår 2019 og høst 2019	272 000
2018 - 20	Kompetansebygging, deltakelse i regionale/nasjonale nettverk/kompetansebygging (Dette er betalt fra Udir, og Dyrøy betaler kun reise/evt vikar	
2018	Søknad SalMar Kulturfond, skole, realfagsutsmykking	25 000
2018	Søknad SalMar Kulturfond, barnehage, realfagsutsmykking	25 000
2018	Søknad Udir, realfagsutstyr til barnehage	258 793
2019	Tildeling fra Udir, 1 års forlengelse av satsingen, vår 2020, høst 2020	272 000
2019	Gjennom den Teknologiske skolesekken, har Dyrøy fått utstyrs pakke til programmering, til bruk i klasserommet.	
2019	Søknad forprosjekt VOX, «Forskertrang og lekelyst». Realfagspark / realfagsløype	200 000
2019	Søknad Samfunnsloftet SNN, bl.a. realfagsløype (sentrum) Ikke fått svar på søknad	

Da vi søkte om å bli med i den nasjonale satsingen i realfag, forpliktet Dyrøy kommune seg til å lage en egen realfagsstrategi, gjennomføre tiltak, delta i nasjonale og regionale nettverk og kompetansebygging og også medfinansiere.

I det følgende gis et lite innblikk i konkrete resultater, hvordan vi har jobbet i Dyrøy og gjennomføring av de 16 vedtatte tiltakene gjennom kort tekst og noen bildestriper.

Tre perspektiv

Realfagsstrategien i Dyrøy har tre perspektiv;

- **Barn og unge**
 - Formålet er at barn og unge i Dyrøy skal bli glad i, erfare mestring og score høyere i naturfag og matematikk.
- **Ansatte**
 - Formålet er økt bevissthet og kompetanse i realfag. Dette kan måles gjennom ståstedsanalyse og lokale planer; årsplaner/halvårsplaner og fagplaner.
- **Arenaer**
 - Formålet er å etablere eget forskerrom i barnehagen, realfagsrom/musikkrom i skolen og realfagspark.

TILTAKSPLAN

Tiltak 1: **Arbeid med strategiplan – realfagssatsing.**

Strategiplan for realfag, med disse 16 tiltakene er godkjent av Utdanningsdirektoratet og vedtatt politisk i Dyrøy kommune 2018 i Oppvekst- og omsorgsutvalget (OpOm).

Tiltak 2: **Våren ble brukt til å skape nysgjerrighet hos personalet både i barnehage og på skolen med div, realfagsinspirerte oppgaver og leker.**

Både i Dyrøy barnehage og på Elvetun skole ble forskjellige små stunt laget.

Tiltak 3: **Kick-off med Vitensentret, felles for IBS og realfag, for alle ansatte i barnehagen og skolen, samt eksterne samarbeidspartnere og politikere.**

Oppstart av de nasjonale satsingene i Dyrøy skjedde høsten 2018 der alle ansatte i Dyrøy barnehage og på Elvetun skole var samlet i Nordavindshagen til kick-off. Sammen med de ansatte var viktige samarbeidspartner som helsesøster, ansatte i PPT og barnevern m.fl. I tillegg deltok rådmann og ordfører. Målet var å skape et felles fundament for å lykkes. Nordnorsk vitensenter gjennomførte mange forsøk sammen med de voksne, tema vann.

Tiltak 4: **Møter med «ressursansatte» for metodisk tilnærming, det være seg forskjellig kompetanse innen ulike fagfelt.**

Realfagsgruppa har hatt møter med blant annet musikk lærere/ kulturskolen/ realfagslærere/ rektor / kommunalsjef for innspill til videreutvikling av «naturfagsrommet» til et moderne forskerrom (se tiltak 11).

Tiltak 5: **Studietur med alle ansatte i barnehage og skole.**

Foreløpig er det ikke planlagt studietur, men Nordnorsk Vitensenter gjennomfører skaperverksted i uke 20: 11. – 15. mai 2020 i Dyrøy. Dette er en del av realfagssatsningen og implementering av nye læreplaner med fokus på dybdelæring. Skaperverksted vil inneholde elementer fra programmering, fra teknologi i naturfag, fra kunst & handverk og musikk. Kompetanseutviklingen vil tilbys til lærere og elever i felleskap i skoletiden.

Dyrøy barnehage

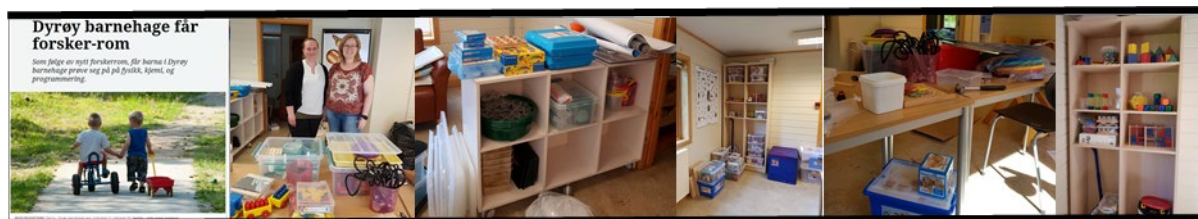
Tiltak 6: **Dyrøy kommune etablerer eget forskerrom i Dyrøy barnehage.**

Tiltak 7: **Økonomisk støtte til utstyr i forskerrom i barnehagen er sikret.**

Tiltak 8: **Innredning / oppbygging av forskerrom.**

Tiltak 6, 7 og 8 er gjennomførte. Dyrøy kommune har fått kr. 258 793,- fra Utdanningsdirektoratet til forskerrom i barnehagen. Kr 154 583,- er brukt inne til utstyr,

innredning og oppbygging i 2019, mens hovedtyngden av kr. 104 210,- skal brukes til en realfagsstasjon ute (mai – juni 2020) som en del av realfagsløype/realfagspark (se tiltak 14).

Tiltak 9: **Aktivitetsplan for bruk av forskerrom**

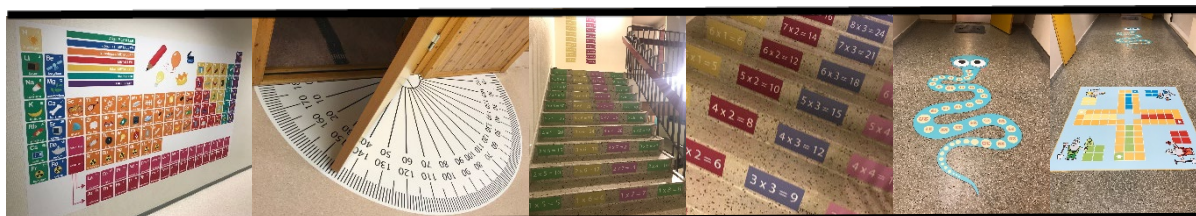
Foreløpig vil aktivitetsplanen inngå som en del av årsplan i Dyrøy barnehage. Det lages også en ideperm med aktiviteter som har matematikk og naturfag som tema.

Tiltak 10: **Realfagsinspirert utsmykking av Dyrøy barnehage**

Elvetun skole

Tiltak 10: **Realfagsinspirert utsmykking av Elvetun skole**

Tiltak 11: **Innredning og oppbygging av tilpassede rom for realfag**

Det er gjort et grunnarbeid for at rom 18 («naturfagsrommet») kan tilpasses god undervisning. Gjennom den **Teknologiske skolesekken**, har Dyrøy (og regionen) fått utstyrs pakker til programmering til bruk i klasserommet. Rektor og kommuneledelsen har gitt sin tilslutning til arbeidet med videreutvikling av «naturfagsrommet». Arbeidstittelen er «Labben Dyrøy, Laboratorium», der målet er å utvikle et moderne rom for å drive utforskende undervisning.

13. mars skulle to lærere på besøk til Nordnorsk Vitensenter i Tromsø for å hente innspill for hvordan Elvetun skole skulle utvikle vårt forskerrom. Pga coronasmitte er møtet utsatt.

Tiltak 12: **Utvikling av bedriftsrettede tiltaksplan mot næringslivsbesøk / samhandling (Eksempel Demas AS / Gumpen (Forsvaret) mv).**

Tiltak/besøk gjennomføres sammen med bedrifter som f.eks. Demas.

Tiltak 13: **Gjennom samarbeidsavtale med prosjektleder i Ungt Entreprenørskap i Midt-Troms utarbeides entreprenørskapsplan.**

Plan for arbeid med Ungt Entreprenørskap. Det har vært gjennomført flere opplegg siste år med Ungt Entreprenørskap f.eks. «Sjømat Innovasjonscamp» i Sørreisa for 9. klasse v/ Elvetun, Sørreisa og Nordborg, «Mitt lokalsamfunn», 5. klasse og «Matretter med fisk», 5.-7. klasse.

Andre tiltak

Tiltak 14: **Realfagsløype / Pi-park/ mattepark. Det jobbes fram en sentrumspark i Dyrøy i samarbeid med både næringsliv og utviklingsaktører.**

På oppdrag fra Dyrøy kommune er det gjennomført et forprosjekt kalt "Forskertrang og lekelyst". VOX har gitt støtte. Forprosjektet legger grunnlag for ei større satsing der det er mål om å realisere ei realfagsløype. Det er et mål om å ha flere «stasjoner» der barn, unge og også voksne lærer realfag gjennom lek og aktivitet.

Tiltak 15: **Kompetanseplan og gjennomføring for ansatte i barnehage og skole.**

Strategisk kompetanseplan for Dyrøy kommune, ble politisk vedtatt 10.10.19.

Regionalt er det gitt midler fra Udir der UiT og regionen bygger nettverk og kompetanse. Det er etablert lokale realfaglige nettverk for barnehage- og grunnskolelærere, felles fagsamlinger i regi av Utdanningsdirektoratet, nettverk (eiernivået, styrere og rektorer samt ressurspersoner realfag).

Kompetanseutvikling i regi av UiT; matematikk i barnehagen, kompetanseutvikling i programmering sammen med Nordnorsk Vitensenter.

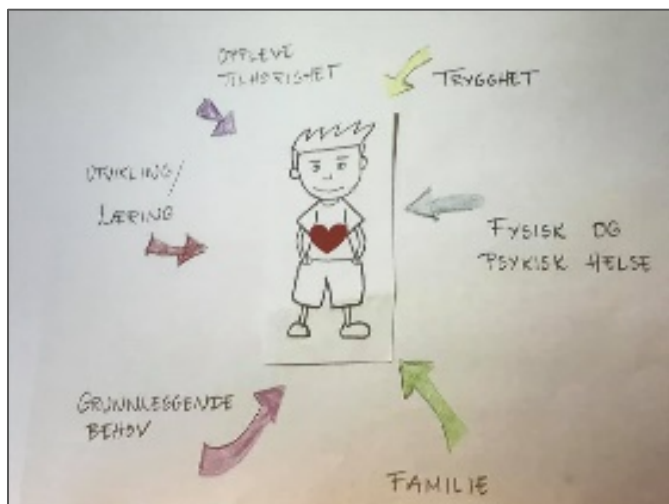
Tiltak 16: **Implementering og gjennomføring i planverk; i barnehage, skole og i politiske plandokumenter i Dyrøy kommune.**

Nå jobber både barnehage og skole godt med planarbeid. På skolen lages nå nye læreplaner gjennom Fagfornyelsen som tas i bruk til neste skoleår. Videre skal Dyrøy kommune i gang med samfunnsplan og plan for sentrumsutvikling. Realfag blir en del av planverket på alle nivå.

Statusoppdatering

- Inkluderende barnehage- og skolemiljø (IBS)

Dyrøy kommune gikk inn i den nasjonale satsingen Inkluderende barnehage- og skolemiljø (IBS) i 2018. Satsingen varer ut år 2020.

Tilbudet er for barnehager og skoler som ønsker noe støtte i arbeidet med trygge og gode barnehage- og skolemiljø. De som deltar er med på samlinger nasjonalt og regionalt, utviklingsarbeid på egen arbeidsplass, lærende nettverk og får støtte til en lokal ressursperson.

Organisering

Koordinering av IBS-satsinga: I Dyrøy ivaretas eierrollen av Nordvind Utvikling AS

Nina J. Nikolaisen, Nordvind Utvikling AS

Ressursperson: Ansatt i 40 prosent stilling

May-Elin Hals (høst 2018 – vår 2019), Lisa Nordhus (høst 2019 – vår 2020)

IBS-arbeidsgruppe:

Lisa Nordhus, Nina Bolle, May-Elin Hals og Åshild Chruickshank

Regionkontakt, leder barnehage og skolenettverk:

Tove Fedje

Nasjonale mål for satsingen

- Barnehagen skal ha høy kvalitet som fremmer trivsel, lek og læring
- Et av tre sektormål for skolen er at alle elever skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø.

Utviklingsområder og innhold

- Utvikle og opprettholde gode og trygge barnehage- og skolemiljø, hvor alle barn og unge trives og opplever tilhørighet
- Forebygge, avdekke og håndtere mobbing og andre krenkelser
- Organisasjon og ledelse, generell regelverkshåndtering og tverrfaglig samarbeid

Innsatsområder

Med utgangspunkt i sektormålene er det gjort analyser i barnehage og skole for å velge innsatsområder som skal arbeides med for å nå de lokale målene.

Overordnede mål for Dyrøy barnehage er:

- Barnehagen har et godt leke-, omsorgs-, dannelsings- og læringsmiljø der barna trives og opplever mestring.
- Det jobbes systematisk med observasjon og refleksjon.
- De ansatte utvikler kompetanse i å avdekke og stoppe krenkelser og mobbing.

Tiltak – barnehage

Foreldreinvolvering

På foreldremøte har foreldrene vært engasjert i «Hjertevekst», hvor de sammen med personalet har laget en plattform med noen grunnleggende verdier/sosiale ferdigheter som skal være gjeldende fokusområder for de ulike avdelingene i barnehagen. Denne plattformen er en del av barnehagens årshjul.

Begynnende mobbeatferd

Personalet har satt seg inn i noe litteratur på området og har brukt boka «Mobbeatferd i barnehagen». Det er planlagt arbeid på personalmøte med ressursperson IBS i forhold til kunnskapsdeling og refleksjon rundt temaet og avtalt arbeid med systematisk utprøving og bruk av observasjon.

Systematisk kartlegging av relasjonen voksen – barn

Det er gjennomført en kartlegging (fargekartlegging, K.Pape) av relasjonen hver enkelt voksen i barnehagen har til hvert enkelt barn. Resultatene blir sammenfattet og bearbeidet av ressursperson IBS og skal være gjenstand for refleksjon og etterarbeid i personalgruppa.

Voksenrollen og kollegaveiledning

Personalet har fokus på voksenrollen og hvordan de voksnes holdninger og atferd påvirker barna. Det jobbes med refleksjon rundt betydningen av voksne som rollemodeller og i personalgruppa har man fokus på kollegasamarbeid og kollegaveiledning i forhold til dette.

Kompetanseheving

Nasjonale fagdager hvor styrer, ressursperson IBS og barnehageeier deltar. Fylkesvise fagdager hvor styrer og evt.ped.ledere deltar. Regional kompetanseheving med Heidi Reese som alle ansatte tar del i.

Overordnede mål for Elvetun skole er:

- Alle elever skal oppleve skolemiljøet som trygt og godt, og skolen har nulltoleranse mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.
- Det etableres et helhetlig læringsmiljø som gir elevene gode betingelser for faglig og sosial læring.
- Skolen legger til rette for læring for alle elever, stimulerer den enkeltes motivasjon og lærelyst, og ivaretar elevenes tro på egen mestring.
- Skolens undersøkelser, som elevundersøkelsen og ikke-anonym mobbeundersøkelse viser færre elever som opplever mobbing og andre krenkelser.

Tiltak – skole

Varm og tydelig/autoritativ klasseledelse

Skolen har utformet et dokument med forventningsavklaringer knyttet til voksenrollen. Dette har blitt innført og jobbet med på personalmøte/teammøter. De ansatte involveres og reflekterer over egen praksis. Forventninger løftes fram og drøftes jevnlig i personalgruppa.

Arbeid med faglitteratur

Skolen har jobbet med faglitteratur knyttet til mobbing i skolen. Blant annet ble kapittelet om autoritativ klasseledelse fra boka «Mobbingens psykologi» brukt som utgangspunkt for å lage rammer for undervisningsøktene. Ansatte leste kapittelet som forarbeid, rektor ledet så en styrt samtale hvor personalet reflekterte over noen spørsmål knytta til egen praksis og teorien.

Elevmedvirkning

Elevene på de ulike klassetrinn utarbeider egne klasseregler og elevene på ungdomstrinnet er aktivt involvert i å analysere resultatene fra Elevundersøkelsen som gjennomføres en gang i året.

Inkluderingsvakter

Skolen har gjennomført ei endring fra inspektører til inkluderingsvakter. Ansatte med inkluderingsvakt i friminutt bærer vester med «Inkluderingsvakt» og navnet sitt på. Inkluderingsvaktene skal ha et våkent blikk på elevens samhandling i friminuttene og spesielt se etter elever som går alene. Gjennom å stimulere til og delta i aktiviteter sammen med elevene i friminuttene, skal inkluderingsvaktene bygge gode relasjoner med elevene, veilede og hjelpe elever til å lære seg de sosiale kodene og delta i det sosiale samspillet med andre.

Bedre delingskultur og større informasjonsflyt

Faste informasjonsmøter én dag i uka der elevsaker ang. elever med behov for spesielt fokus/spesiell oppfølging tas opp og drøftes i personalgruppa.

Kollegaveiledning og arbeid i kollegagrupper

Personalet jobber jevnlig med ulike problemstillinger og gruppevis samarbeid rundt ulike temaer knyttet til inkluderende skolemiljø.

Trivselsledere (TL)

Elever kurses i ulike trivselsleker, som de så har ansvar for å organisere for andre elever i matpausene to dager i uka. Målet med TL er å skape inkluderende aktiviteter som engasjerer flest mulig elever.

Den gode timen

Skolen har jobbet med å lage felles rammer for «Den gode timen». Dette for å få økt arbeidsro og sikre gode undervisningsøkter. Det innebærer blant annet at læringsmål skal synliggjøres for elevene i alle økter og at alle økter skal oppsummeres.

Skole-hjem-samarbeid

For å øke deltakelsen på Foreldreundersøkelsen, vil skolen legge til rette for at foresatte kan gjennomføre Foreldreundersøkelsen på skolen i sammenheng med at det avholdes klasseforeldremøte.

Innføring av «Klassetrivsel»

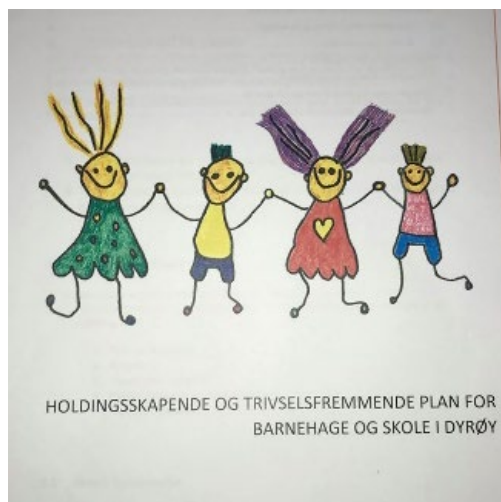
Kartleggingsverktøyet «Klassetrivsel» er innført på skolen. Dette er et verktøy som gir skolen nødvendig innsikt i elevenes aktuelle relasjoner og trivsel, slik at de kan forbedre skolehverdagen til hver enkelt elev. «Klassetrivsel» er en ikke-anonym undersøkelse som skal gjennomføres høst og vår på alle klassetrinn.

Kompetanseheving

Nasjonale fagdager hvor rektor, ressursperson IBS og skoleeier deltar. Fylkesvise og regionale fagdager hvor flere ansatte fra skolen deltar. Regionale fagdager hvor alle ansatte deltar.

Felles for skole og barnehage

Holdningsskapende og trivselsfremmende tiltak for barn og unge i Dyrøy

Etter bestilling fra politikerne i kommunen, er en plan for holdningsskapende og trivselsfremmende tiltak under utarbeidelse. Et utkast til plan ble våren 2019 utarbeidet i Arbeidsgruppa-IBS. Dette utkastet er lagt fram for FAU og FAU besluttet å sette ned ei arbeidsgruppe for å jobbe med planen. FAU ønsker at det utarbeides én plan for skole og én plan for barnehage. Målet er at arbeidet med en plan for holdningsskapende og trivselsfremmende tiltak skal avsluttes i løpet av våren og legges fram i OpOm.

Følg satsingene på Facebooksiden: BRIS

<https://tinyurl.com/rlh6om9>

Utarbeidet av

Lisa Kjerstine Nordhus
Nina Jørgensen Nikolaisen
Dato: 20.03.20.

NORDAVIND
UTVIKLING

BRIS
- trygg oppvekst og kvalitet i læring

